

RAHA-AUTOMAATTIYHDISTYKSEN ASEMA JA TULEVAISUUS

Sinikka Mönkäre
toimitusjohtaja

RAY:n toiminta alkoi 1938

- perustajayhdistyksiä 8
- toimintaidea säilynyt 70 vuotta käytännössä samana:

”Julkisen vallan säätelemällä rahapelitoiminnalla varoja kansanterveydelle.”

VALTIOVALTA VALITSI KONTROLLIN MUODOKSI YKSINOIKEUDEN
JA TULI MUKAAN HALLINTOON

SUOMALAINEN SOSIAALINEN INNOVAATIO

- ideologinen valinta
- rahapelipalvelut eivät sovellu yksityisen voiton tavoitteluun
- tuottojen käyttö hyvään tarkoitukseen toi hyväksynnän myös lainsäädännössä
- alussa valittu arvoperusta säilynyt sellaisenaan myös nykyisessä arpajaislaissa

RAY:n pelitoiminta

RAHA-AUTOMAATIT

- Peliautomaatit pelipisteissä yli 16 000 (esim. huoltamot, kioskit, kaupat, marketit)
- Pelipaikkoja noin 8 600 ympäri Suomea

RAY-PELISALIT JA RAVINTOLAKASINOPELIT

- Peliautomaatteja lähes 2 000 ja kasinopelejä 342
- Omia pelisaleja 61

GRAND CASINO HELSINKI

- Peliautomaatteja 300 ja kasinopelejä 25
- Yksi kansainvälinen kasino

EU:N SISÄMARKKINAT

- rahapelit ovat EU:n sisämarkkinoilla palveluja, joilla pitäisi olla vapaus liikkua maasta toiseen
- palvelujen liikkuvuuden rajoitukset ovat sallittuja yhteiskunnan ja yksilöjen suojaamiseksi välttämättömistä syistä
- syitä ovat rikollisuuden ehkäiseminen, pelipalvelujen rajoittaminen pelaamiseen liittyvien sosiaalisten haittojen ehkäisemiseksi
- toiseen maahan sijoittunutta palvelujen tarjoajaa ei periaatteessa saa syrjiä palvelujen tuottajana

EY:N OIKEUDEN PÄÄTÖS JA SUOMEN LAINSÄÄDÄNTÖ

- kansallinen lainsäädäntö perustuu rahapeliin tuoton käyttämiseen hyvään tarkoitukseen
- yksinoikeuden perusteluksi ei kuitenkaan riitä, että rahapeliä ylläpidetään yleishyödyllisten kohteiden rahoittamiseksi
- monopolin oikeusperusta EY tuomioistuimessa oli pelaamisen haittojen ehkäiseminen
- kansallisen lainsäädännön ja EU:n sisämarkkina- ja kilpailutavoitteiden välillä on tosiasiallinen ristiriita
- Suomi puolustaa EU:lle rahapeliä monopolia rahapeliä haittojen ehkäisyllä
- monopoli tuottaa yhteiskunnalle myös rahaa hyvään tarkoitukseen enemmän kuin muut tavat järjestää rahapelejä

AJANKOHTAINEN EU:N SISÄMARKKINATILANNE

- EY:n tuomioistuimessa kymmenisen ennakkoratkaisupyyntöä, joilla jäsenmaat hakevat ratkaisuja kansallisten monopoliin ja EY-tulkintojen ristiriitoihin
- kaikki merkittävät kysymykset koskevat pelien internet-jakelua, koska välitön yksityinen mielenkiinto kohdistuu rajat ylittävään sähköiseen jakeluun
- RAY:n Läärä- päätöksen jälkeen 1999 automaattitoiminta ei ole ollut kiistanalaista
- EFTA- tuomioistuimen myönteinen päätös koskien Norjan valtion oikeutta järjestää automaattipelaaminen monopolin kautta oli merkittävä

EU JA RAHAPELIEN TULEVAISUUS

- EY tuomioistuimen linjaukset ovat kaventaneet kansallista päätösvaltaa
- internetiä koskevat periaatteelliset kysymykset odottavat ratkaisuaan
- EU:n komissio on toistaiseksi estänyt internetin monopolihankkeet
- monopolin muodostamiseksi tarvittava täydellinen rahansiirtojen kielto on EY tuomioistuimen käsittelyssä

EU JA HARMONISOINTI

- tuomioistuinratkaisut muodostumassa liian suuriksi riskeiksi
- pyrkimys harmonisoivaan lainsäädäntöön virinnyt
- selvittelyssä tämän syksyn aikana mahdollisuus harmonisoivan sääntelyn valmistelun aloittamiseen
- joissakin jäsenmaissa (Ranska, Ruotsi) mietitään kilpailuttamiseen perustuvaa toimilupaa sähköisessä jakelussa
- riskejä sisältävän automaattitoiminnan liberalisointihankkeet olleet pidättyväisiä

YLEINEN HYVÄKSYNTÄ

- arvomaailma muutoksessa: rahapelit normaalia entistä enemmän viihdettä, ansainnan väline, pokeriammatillaiset
- pelien sähköinen jakelu ei välitä valtiollisista rajoista tai kansallisista rajoitteita
- internetissä pelien tarjonta perustuu kilpailuun
- perinteinen sääntelyyn perustuva toiminta haasteen edessä
- yhteiskunnan suojelun näkökulmasta erilaisia pelejä: jalkapalloveikkaus ja lotto aiheuttavat vain vähäisiä riippuvuusongelmia, interaktiiviset automaatit, kasinopelit ja internetpokeri edustavat toista ääripäätä

KOTIMAINEN SÄÄNTELY

- Suomen nykyisen hallituksen tavoite on säilyttää yksinoikeuteen perustuva rahapelijärjestelmä
- arpajaislain I vaiheen uudistamiseksi tehty hallituksen esitys sisältää yleisen 18 vuoden ikärajan kaikissa pelimuodoissa, mainonnan rajoitteita ja viranomaisten voimavarojen lisäämisen
- arpajaislain uudistamisen II vaiheen esitys pitäisi saada valmiiksi vuoden loppuun mennessä, tulee sisältämään säädöksiä legaalista monopolista, mahdollisesta pelaajan iän tunnistamisesta, internet-pelaamisesta

RAY JA INTERNET

- RAY on suhtautunut pidättyväisesti internet- jakelun aloittamiseen, emme ole tehneet aloitetta valtiovallalle
- taustalla arvio pelaamisen sosiaalisten haittojen lisääntymisestä ja yksinoikeudelle koituvista riskeistä
- internet- jakelulle ei voida asettaa suuria tulosodotuksia, koska toiminnan on vastattava fyysisen jakelun vastuullisuuskriteerejä
- vastuullisuus rajoittaa mahdollisuuksia kilpailla muiden pelitarjoajien kanssa
- arpajaislain vastainen internet- pelitarjonta lisääntynyt koko ajan (ml PAF) ja jatkaa kasvuaan, kilpailee RAY:n fyysisen pelitarjonnan kanssa
- RAY on ilmoittanut valmiutensa internet- pelitarjontaan, mikäli valtiovalta sitä haluaa

VALTIO JA RAY:N TUOTTO

- RAY:n tuottoon (412 m€ vuonna 2008) tulevaisuudessa vaikuttaa merkittävästi valtiovalta
- arpajaislain uudistaminen: ikärajan nosto 18 vuoteen 2010 vuoden alusta ei ole välittömästi kompensoitavissa RAY:n rahapelitoiminnan muutoksilla, menetys 30- 40 m€
- mainonnan rajoitteilla ei suuria vaikutuksia, tuotemarkkinointia vain kasinon esiintuomiseen, vaikeuttavat uusista pelisalipalveluista kertomista
- lain uudistamisen II vaiheen keskusteluissa esitetyllä pelaajan iän pakollisella tunnistamisella olisi RAY:lle merkittäviä vaikutuksia: pelaajakortti on suuri kehityshaaste, teknologinen valmius jo olemassa, vaatisi suuria investointeja ja muodostuisi todennäköisesti pelaamisen esteeksi, tuoton menetys voi olla jopa 100 m€

VALTIO JA RAY:N TUOTTO

- sotiemme veteraanien tarkoituksiin käytetään nyt 105 m€ , arvio vapautuvasta rahasta ollut 5 m€/v, ei ole toteutunut vielä, koska joka vuosi lisätty etuuksia, mihin vapautuvat rahat?
- lainsäädännön uudistamisessa valtiovalta päättää RAY:n erityisasemasta (monopoli laissa? määräaikainen toimilupa monopolille? kilpailutettu toimilupa?)

RAY JA TULEVAISUUS

- RAY:n pelipalvelujen kehityspanokset keskitetty perinteisiin pelipalveluihin
- tuotteet ja uudet jakelumuodot ovat painopistealueena
- tavoitteena on kehittää tulosta pitkällä aikavälillä niin, että kansalaisjärjestöjen rahoitus ei ainakaan nimellisesti pienene

RAY JA TULEVAISUUS

- RAY voi toteuttaa nykyisenkaltaista kansalaisjärjestöjen rahoitusta vain , jos erityisasema säilytetään
- RAY:n asema ratkaistiin myönteisesti EY tuomioistuimessa 1999
- RAY on kehittänyt tuottoaan ylivoimaiseksi eurooppalaisella tuotealueella
- hyväksyttävyyys on säilynyt vertailussa hyvin
- viime vuonna pieni notkahdus tuloksessa johtuen ympäristötekijöistä: tupakkalaki, kolikkojen puute ja internet-pelaamisen kilpailu
- korjaavilla toimenpiteillä tuotto saatu hallitun kasvun uralle tänä vuonna